

Senioriliikkeen puoluekyselyn vastaukset

Vihreät

- 1. Vanhushoivaa pitää olennaisesti parantaa tulevan vaalikauden aikana.**
Valtion budjetissa tulee seuraavan vaalikauden aikana lisätä vanhushoivan rahoitusta, tarvittaessa siirtämällä rahaa muista budjetointikohteista.

Eri mieltä

Perustelu 1:

Ikäihmisten palvelut ovat puutteellisia ja niitä on ehdottomasti kehitettävä. Suurin este laadukkaana vanhushoivan toteutumiseksi on henkilöstöpula. Vihreät kasvattaisivat hoivatyön houkuttelevuutta ja pitovoimaa sekä loisivat monihallituskautisen hoitajien palkkaohjelman. Hoitajilla tulee olla riittävästi aikaa kohdata ikäihmiset, auttaa arjen askareissa ja huolehtia, että mahdollisimman moni pääsisi säännöllisesti ulkoilemaan. Samalla on tärkeää panostaa erityisesti hyvinvointia ja terveyttä edistäviin palveluihin, jotka parantavat elämänlaatua ja vähentävät vaativan hoidon tarvetta. Valtion budjettirahoitus on ratkaistava osana hyvinvointialueiden rahoituksen kokonaisuutta, ei vain vanhustenhoidolle erikseen.

- 2. Vanhushoivaa tulee lähivuosina priorisoida niin, että Suomessa päästään Pohjoismaiselle tasolle – tai ainakin lähelle sitä – ENSI VAALIKAUDELLA?**

Samaa mieltä

Perustelu 2:

Ikäihmisten hoiva, kuten koko sote-palvelujärjestelmämme on kriisissä. Järjestelmää on kehitettävä reippaalla otteella ja tutkittuun tietoon perustuen. Ikäihmisten hoivaan on onneksi tehty jo kuluvalle hallituskaudella parannuksia. On kuitenkin selvää, että jos emme saa pidettyä kiinni henkilöstöstä ja etenkin hoitajista, palvelut kriisiytyvät entisestään. Tarvitaan määrätietoisia toimia sen puolesta, että meillä on riittävästi hoivahenkilökuntaa.

- 3. Miten ikäihmisten hoivaa tulee ensisijaisesti kehittää panostamalla (2 vaihtoehtoa)**

Perhehoivaan; Omaishoitoon;

Perustelu 3:

Kun ikääntyvän ihmisen toimintakyky alkaa heikentyä, tarvitaan monenlaista yksilöllistä tukea ja erilaisia palveluita. Yhteiskunnan tulee turvata jokaiselle turvallinen ja sosiaalisesti oikeudenmukainen hyvä vanhuus toimintakyvystä ja varallisuudesta riippumatta. Valtaosa ikääntyneistä ihmisistä haluaa asua kotonaan mahdollisimman pitkään. Tämä edellyttää jalkautuvia, monipuolisia ja yksilöllisesti räätälöityjä palveluita. Moni vanha ihminen pystyy asumaan kotona ainoastaan omaishoidon turvin. Omaishoidon tukea tulee korottaa, ja omaishoitajille tulee tarjota riittävästi sekä käytännön palveluita ja tukea arkeen että psykososiaalista tukea.

- 4. Miten hoitohenkilökunnan saatavuus turvataan lyhyellä tähtämellä. (3 vaihtoehtoa)**

Nostamalla hoitohenkilökunnan palkkoja tuntuvasti; Lisäämällä työn joustavuutta organisaatioiden sisällä; Muuttamalla hoivapalvelujen johtamista siten, että henkilökunta osallistuu kehittämiseen;

Perustelu 4:

Reilu palkkaus sekä hyvät työolot, työnohjaus, mahdollisuudet vaikuttaa omaan työhön sekä laadukas koulutus ovat ratkaisuja sosiaali- ja terveydenhuollon työvoimapulaan. Ilman osaavaa ja ammatillisesti sitoutunutta henkilökuntaa ei ole mahdollista tuottaa laadukkaita vanhuspalveluita. Tarvitsemme myös hoitoalan ammattilaisten työperäistä maahanmuuttoa. Maahantulon esteitä pitää purkaa ja työlupaprosesseja sujuvoittaa. Palkoista neuvottelu kuuluu työmarkkinajärjestöille, mutta Vihreiden tahtotilana on palkkojen nostaminen pitkäaikaisella palkkaohjelmalla.

5. Miten parantaisitte pieniä työeläkkeitä saavien taloudellista asemaa (3 vaihtoehtoa)

Takuu- ja kansaneläkkeen alarajan nostaminen; Nostamalla sosiaaliturvaa ; Nostamalla lääkekattoa;

Perustelu 5:

Osalla ikääntyvistä ihmisistä toimeentulo on heikko. Eläke on jäänyt pieneksi erityisesti naisilla ja nuorena työkyvyttömyyseläkkeelle jääneillä. Toimintakyvyn lasku ja sairastaminen tuovat lisää kustannuksia. Eläkeläisköyhyys on häpeäksi Suomelle. Pienimpiä eläkkeitä on korotettava, jotta ihmisille turvataan riittävä toimeentulo ja elintaso. Eläkkeiden verotusta ja asumistukijärjestelmää tulee kehittää siten, että parannetaan pienituloisten asemaa. Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksujen (käyntimaksut, lääkekorvaukset, matkakorvaukset) maksukattoja tulee jaksottaa ja yhdistää. Lääkekattoja tulisi laskea, jotta lääkekustannukset eivät nousisi kellekkään esteeksi lääkehoidolle.

6. Eläkeläisten ja palkansaajien verotus eri tulotasoilla on osin erilainen. Miten tämän näette? (1 vaihtoehto)

Nykyinen käytäntö on hyvä

Perustelu 6:

Veroprosenttien erot selittyvät muun muassa erilaisilla verovähennyksillä ja sosiaalivakuutusmaksuilla palkan ja eläkkeen välillä. Palkasta tehtävät vähennykset ottavat huomioon esimerkiksi työnteosta koituvia välttämättömiä menoja.

7. Miten ratkaisisit ilman nettiyhteyksiä/verkkopankkitunnuksia olevan ikäihmisen asioinnin digimaailmassa (2 vaihtoehtoa)

Jokin muu (kerro tarkemmin seuraavassa kohdassa); Uudistamalla edunvalvontalainsäädäntöä tukihenkilöiden saamiseksi;

Perustelu 7:

Tarkoitus on vastata vain viimeiseen kohtaan: Jokin muu. Kaikki sote-palvelut tulee tuottaa myös perinteisenä lähipalveluna henkilöille, joiden asiointi digimaailmassa on haastavaa. Muiden palveluiden osalta on huolehdittava siitä, että palvelut eivät heikkene digitalisaation myötä. Palveluiden siirtyminen digitaaliseen maailmaan voi parhaimmillaan helpottaa palveluiden saavutettavuutta, mutta puutteellisesti toteutettuna se voi johtaa myös ihmisten syrjäyttämiseen. Merkittävällä osalla ikääntyvistä

ei ole tietokonetta eikä taitoa käyttää verkkopalveluita. Monissa palveluissa nettisivut ovat monimutkaisia eikä niissä ole huomioitu aistivajeita tai muistiystävällisyyttä. Nämä epäkohdat on korjattava, ja ikääntyville ihmisille on järjestettävä opastusta ja neuvontaa digitaalisten palveluiden käyttöön. Ongelmatilanteissa neuvontaa julkisissa palveluissa tulee saada puhelimitse.

Suomen ruotsalainen kansanpuolue r.p.

- 1. Vanhushoivaa pitää olennaisesti parantaa tulevan vaalikauden aikana. Valtion budjetissa tulee seuraavan vaalikauden aikana lisätä vanhushoivan rahoitusta, tarvittaessa siirtämällä rahaa muista budjetointikohteista.**

Samaa mieltä

Perustelu 1:

Tavoitteenamme on järjestelmä, jossa ikäihmisillä ja jatkuvan hoidon tarpeessa olevilla on käytössään omalääkäri ja -sairaanhoidtaja, sillä mahdollisuus käydä saman tutun lääkärin luona luo turvallisuutta ja sen on todettu myös parantavan hoitotuloksia. Kaikilla tulee olla mahdollisuus turvalliseen ja aktiiviseen elämään myös vanhuusiän koittaessa.

- 2. Vanhushoivaa tulee lähivuosina priorisoida niin, että Suomessa päästään Pohjoismaiselle tasolle – tai ainakin lähelle sitä – ENSI VAALIKAUDELLA?**

Samaa mieltä

Perustelu 2:

RKP on nostanut esiin monia eri toimia, joita haluamme edistää vanhushoivan tason parantamiseksi Suomessa. Haluamme esimerkiksi ottaa käyttöön lakisääteisen seniorineuvonnan, johon saa kutsun 70 vuotta täytettyään. Haluamme myös, että takuueläke takaa kohtuullisen toimeentulon, että kotihoito ja kotisairaanhoidto toimivat ja että erilaisissa tuetun asumisen asumismuodoissa on riittävästi paikkoja kohtuulliseen hintaan. Haluamme, että kaikilla omaishoitajilla on yhtäläinen oikeus korvaukseen ja lepoon ja haluamme myös siirtää omaishoitajien korvaukset Kelalle. Peräänkuulutamme muun muassa toimintaohjelmaa omaishoitajien tilanteen parantamiseksi.

- 3. Miten ikäihmisten hoivaa tulee ensisijaisesti kehittää panostamalla (2 vaihtoehtoa)**

Kotihoitoon; Tehostettuun palveluasumiseen;

Perustelu 3:

Vanhetessa meidän tulee saada tarvitsemaamme apua ja hoivaa. Kotihoidon ja kotisairaanhoidon tulee toimia, ja kun kotona asuminen ei enää ole mahdollista, tarjolla tulee olla erilaista tuettua asumista kohtuulliseen hintaan. On myös tärkeää, että kuljetuspalvelut ovat luotettavia ja toimivia. Ennaltaehkäisevät panostukset vanhustenhoitoon ovat tärkeitä.

4. Miten hoitohenkilökunnan saatavuus turvataan lyhyellä tähtämellä. (3 vaihtoehtoa)

Lisäämällä työn joustavuutta organisaatioiden sisällä; Muuttamalla hoivapalvelujen johtamista siten, että henkilökunta osallistuu kehittämiseen; Jokin muu (kerro seuraavassa kohdassa);

Perustelu 4:

Terveystenhuollon henkilöstötilanne on ratkaistava. Työhyvinvoinnin ja alan houkuttelevuuden parantamiseksi tarvitsemme parempaa johtajuutta ja työnjakoa sekä joustavampia työehtoja. Tarvitsemme valtakunnallisen ohjelman, joka sisältää erilaisia toimenpiteitä terveydenhuollon henkilöstöpulan ratkaisemiseksi.

5. Miten parantaisitte pieniä työeläkkeitä saavien taloudellista asemaa (3 vaihtoehtoa)

Verotusta keventämällä; Nostamalla lääkekattoa; Jollain muulla tavalla (kerro tarkemmin seuraavassa kohdassa);

Perustelu 5:

Haluamme yhteisen maksukaton lääke-, terveydenhuolto- ja matkakuluille. Haluamme selvittää mahdollisuutta maksukaton jaksottamiseen, jotta kustannukset jakautuvat vuoden aikana tasaisemmin. Työn tekeminen tulee olla kannattavaa myös eläköitymisen jälkeen kaikille, jotka haluavat jatkaa työelämässä. Samalla on tärkeää, että takuueläke turvataan kohtuulliselle tasolle. Haluamme, että eläkettä voi kerryttää myös yleisen eläkeiän saavuttamisen jälkeen ja että yli 60-vuotiaille tarkoitettua korotetun työtulovähennyksen mallia jatketaan.

6. Eläkeläisten ja palkansaajien verotus eri tulotasoilla on osin erilainen. Miten tämän näette? (1 vaihtoehto)

Nykyinen käytäntö on hyvä

Perustelu 6:

Eläkkeiden verotus ei saisi olla korkeampi kuin työntekijöiden verotus. RKP haluaa, että työelämään osallistuminen on kannustavaa myös eläkkeelle jäämisen jälkeen, ja työntöön houkuttelevuuden lisäämiseksi haluaisimme ottaa käyttöön lisävähennyksen eläkeläisten ansiotulosta.

7. Miten ratkaisisit ilman nettiyhteyksiä/verkkopankkitunnuksia olevan ikäihmisen asioinnin digimaailmassa (2 vaihtoehtoa)

Jokin muu (kerro tarkemmin seuraavassa kohdassa); Perustamalla valtakunnallisen puhelinpalvelun niille, joilla ei ole nettiyhteyksiä;

Perustelu 7:

Vaikka digitaaliset palvelut yleistyvät koko ajan, palvelua pitää silti pystyä saamaan myös perinteisellä tavalla. Haluamme, että yksinkertaiset digitaaliset tukipalvelut ovat koko väestön saatavilla ja että palveluiden saavutettavuus huomioidaan heti palveluita kehitettäessä.

Keskusta:

- 1. Vanhushoivaa pitää olennaisesti parantaa tulevan vaalikauden aikana. Valtion budjetissa tulee seuraavan vaalikauden aikana lisätä vanhushoivan rahoitusta, tarvittaessa siirtämällä rahaa muista budjetointikohteista.**

Samaa mieltä

Perustelu 1:

Turvallinen vanhuus on jokaisen oikeus. Moni vanhus asuu kotonaan liian huonokuntoisena. Keskusta haluaa koti- ja laitoshoidon väliin lisätä joustavuutta ja vaihtoehtoja kuten palveluasumista ja perhehoitoa. Hyvinvointialueet tarvitsevat riittävän rahoituksen, jotta ne selviävät vanhushoivasta ja muistakin tehtävistään. Ikääntyvässä Suomessa vanhusten hoivamenot tulevat kasvamaan lähivuosina. Seuraavilla vaalikausilla edessä on julkisen talouden tervehdyttäminen, jotta hyvinvointiyhteiskuntamme perusta voidaan turvata tulevaisuudessakin. Siksi on kiinnitettävä myös vanhusten hoivassa huomio etenkin uusiin parempiin toimintatapoihin, perustason palveluiden toimivuuteen ja palveluiden vaikuttavuuden parantamiseen. Palveluita on kehitettävä kotihoidosta tehostettuun palveluasumiseen.

- 2. Vanhushoivaa tulee lähivuosina priorisoida niin, että Suomessa päästään Pohjoismaiselle tasolle – tai ainakin lähelle sitä – ENSI VAALIKAUDELLA?**

Samaa mieltä

Perustelu 2:

Ikäihmiset ovat voimavara ja aktiivinen osa yhteiskuntaamme. Monelle tulee kuitenkin eteen aika, jolloin ei pärjää ilman toisten apua. Hoidon, hoivan ja muun avun tarve kasvaa. Jokaisella on oikeus arvokkaaseen vanhuuteen. Suomalaisen yhteiskunnan nopea ikääntyminen on tosiasia. Kyse on tulevien vaalikausien keskeisimmästä kysymyksestä. Tässä mielessä vanhushoivan kehittäminen ja parantaminen kuuluu tärkeimpiin ratkaistaviin kysymyksiin. On löydettävä Suomelle ja suomalaisille vanhuksille parhaat ratkaisut. Muiden pohjoismaiden hyviä ja meille sopivia käytäntöjä pitää hyödyntää.

- 3. Miten ikäihmisten hoivaa tulee ensisijaisesti kehittää panostamalla (2 vaihtoehtoa)**

Perhehoivaan; Omaishoitoon;

Perustelu 3:

Kaikkien edellä mainittujen on toimittava, jotta ikäihmisten hoiva olisi riittävää ja hyvää. Tehostetun palveluasumisen henkilöstömitoitusta on nostettu kuluvalle hallituskaudella. Nyt on varmistettava, että myös muissa hoivan muodoissa palvelut toimivat ja niihin riittää työntekijöitä. Keskusta on esittänyt, että avustavissa tehtävissä (esimerkiksi ulkoilussa) voitaisiin käyttää nykyistä useammin vähemmän koulutettua henkilöstä. Tällöin koulutetut sote-alan ammattilaiset voisivat keskittyä varsinaiseen hoitotyöhön. Omaishoitajat tekevät rahalla mittaamatonta hoiva- ja hoitotyötä käytännössä vuorokauden ympäri. Yksi Keskustan kärkiteemoista eduskuntavaaleissa on omaishoitajien palkkioiden parantaminen. Moni vanhus asuu kotonaan liian huonokuntoisena. Keskusta haluaa koti- ja laitoshoidon väliin lisätä joustavuutta ja vaihtoehtoja. Keskustan tavoitteena on ollut ja on yhä lisätä perhehoidon osuutta niin ikääntyneiden kuin

sijoitettujen lasten ja nuorten, kehitysvammaisten ihmisten kuin mielenterveyskuntoutujien osalta. Perhehoito on vaihtoehto inhimillisen, kodikkaan ja hyvän arjen turvaamiseksi. Se tarjoaa myös mahdollisuuden omaishoitajien vapaiden järjestämiseksi. Myös kotihoitoon on edelleen panostettava.

4. Miten hoitohenkilökunnan saatavuus turvataan lyhyellä tähtäimellä. (3 vaihtoehtoa)

Palkkaamalla lisää avustavaa henkilökuntaa; Lisäämällä työn joustavuutta organisaatioiden sisällä; Muuttamalla hoivapalvelujen johtamista siten, että henkilökunta osallistuu kehittämiseen;

Perustelu 4:

Sote-alan veto- ja pitovoiman vahvistamiseksi tarvitaan monia keinoja. Yksi on hoiva-avustajien käyttö avustavissa tehtävissä, jotka eivät vaadi varsinaista hoitoalan koulutusta. Työntekijöiden perehdytystä ja muuta tuen saantia on myös lisättävä. Työhyvinvointia parannetaan mahdollisuuksilla vaikuttaa omaan työhön ja kehittää osaamista. Moniammatillista työskentelyä on lisättävä ja työnjaon toimivuutta parannettava. Lisäksi hyvä johtaminen ja toimivat tietojärjestelmät ovat jokaisen työntekijän oikeus.

5. Miten parantaisitte pieniä työeläkkeitä saavien taloudellista asemaa (3 vaihtoehtoa)

Verotusta keventämällä; Nostamalla lääkekattoa; Jollain muulla tavalla (kerro tarkemmin seuraavassa kohdassa);

Perustelu 5:

Eläkeläisten toimeentulo on turvattava. Monella eläkeläisellä lääkkeet ja muut terveydenhoitomenot vievät merkittävän osan tuloista. Välttämättömien elinkustannusten kohtuullisuudesta voidaan huolehtia terveydenhuollon maksukattoja (palvelut, lääkkeet, matkat) yhdistämällä ja asiakkaalle tulevaa maksuosuutta jaksottamalla tasaisemmin läpi vuoden. Eläkeiän saavuttaneille tulee Keskustan mielestä luoda ansiotuloihin tuntuva verovähennys, joka kannustaa heitä jatkamaan työelämässä. Niille eläkkeelle jääneille, jotka tekevät keikkatyötä tai muuta osa-aikaista työtä, Keskusta esittää verotuksen keventämisestä työtulovähennyksen avulla. Myös eläkeläinen voi joutua tilanteeseen, jossa hänen toimeentulonsa vaarantuu. Silloin tarvitaan yhteiskunnan apua ja tukea. Sosiaaliturvajärjestelmämme on kuitenkin hyvin monimutkainen. Siksi liian monet sosiaaliturvaan ja -palveluihin oikeutetut jäävät tällä hetkellä ilman tarvitsemaansa tukea. Keskustan tavoitteena on luoda sosiaaliturvan selkeyttämiseksi veroehdotuksen kaltainen sosiaaliturvaehdotus. Se olisi ehdotus niistä etuuksista, mihin henkilöllä on oikeus. Tämä malli edellyttää, että tiedon on liikuttava järjestelmästä toiseen ja viranomaiselta toiselle nykyistä paremmin. Tulorekisteri ja Kansaneläkelaitoksen rekisterit luovat hyvän pohjan tietojen yhdistämiselle.

6. Eläkeläisten ja palkansaajien verotus eri tulotasoilla on osin erilainen. Miten tämän näette? (1 vaihtoehto)

Nykyinen käytäntö on hyvä

Perustelu 6:

Tavoite, että samansuuruisista eläke- ja palkkatuloista maksetaan samantasoinen vero, on kannatettava. Tarkastelussa on otettava huomioon varsinaisten ansiotuloverojen lisäksi erilaiset veroluonteiset maksut kuten sosiaalivakuutusmaksut sekä myös verovähennykset. Ne ovat palkansaajilla ja eläkeläisillä osin

erilaiset. Kun huomioidaan nämä maksut ja vähennykset, Suomessa eläkeläisten ja palkansaajien vero- ja maksurasitukset ovat samoilla tulotasoilla lähellä toisiaan lukuun ottamatta kaikkein pienituloisimpia, joiden palkkoja verotetaan kovemmin kuin eläkkeitä. Keskusta haluaa, että tulevallakin vaalikaudella tehtävät veroratkaisut ovat oikeudenmukaisia sekä eläkeläisten että palkansaajien näkökulmasta.

7. Miten ratkaisisit ilman nettiyhteyksiä/verkkopankkitunnuksia olevan ikäihmisen asioinnin digimaailmassa (2 vaihtoehtoa)

Velvoittamalla pankit antamaan samantasoisia ja samanhintaisia palveluja ilman verkkopankkitunnuksia oleville kuin niille, jotka asioivat verkkopankissa; Jokin muu (kerro tarkemmin seuraavassa kohdassa);

Perustelu 7:

Arjen kannalta välttämättömien tehtävien suorittaminen ja palveluiden käyttäminen tulee olla saavutettavaa kaikille suomalaisille iästä ja digiosaamisesta riippumatta. Digitaaliset palvelut ovat tärkeä osa palvelutuotantoa, mutta niillä ei voida kokonaan korvata muita palvelun muotoja, kuten puhelinpalveluita tai asiointikäyntejä. Luottolaitostoiminnasta annetussa laissa asetetaan maksupalveluita tarjoaville luottolaitoksille velvollisuus tarjota asiakkaille perusmaksutiliä, siihen liittyviä maksupalveluita (ml. käteispalvelut) sekä sähköisen tunnistautumisen palveluita. Palvelut on tarjottava yhdenvertaisesti ja syrjimättömästi. Asiakkailta veloittettavien maksujen pitää olla kohtuullisia ja niiden on vastattava pankeille aiheutuvia todellisia kustannuksia. Näiden lain vaatimusten tulee toteutua myös käytännössä. Esimerkiksi laskujen käteismaksut eivät saa olla niin korkeita, että ne vaarantavat pienituloisten eläkeläisten ja muiden asiakkaiden oikeuden saada peruspankkipalveluja kohtuuhintaan. Toinen keino on ikäihmisten mahdollisuus saada neuvontaa ja apua digiasioissa erilaisissa yhteispalvelupisteissä ja puhelinpalveluissa.

Perussuomalaiset

- 1. Vanhushoivaa pitää olennaisesti parantaa tulevan vaalikauden aikana. Valtion budjetissa tulee seuraavan vaalikauden aikana lisätä vanhushoivan rahoitusta, tarvittaessa siirtämällä rahaa muista budjetointikohteista.**

Samaa mieltä

Perustelu 1:

EU:n tulonsiirtounionin sijaan pitäisi panostaa Suomeen. Meidän omiin ihmisiin.

- 2. Vanhushoivaa tulee lähivuosina priorisoida niin, että Suomessa päästään Pohjoismaiselle tasolle – tai ainakin lähelle sitä – ENSI VAALIKAUDELLA?**

Eri mieltä

Perustelu 2:

Meidän pitää yrittää pysyä näiden tahdissa mukana. Se, että näiden verrokkimaiden talouskasvu on meitä suurempaa aiheuttaa ja velkaantuminen huomattavasti Suomea pienempää - ei mahdollista valitettavasti heidän kiinnottamistaan.

3. Miten ikäihmisten hoivaa tulee ensisijaisesti kehittää panostamalla (2 vaihtoehtoa)

Kotihoitoon; Omaishoitoon;

Perustelu 3:

Ihminen haluaa lähtökohtaisesti asua omassa kodissaan.

4. Miten hoitohenkilökunnan saatavuus turvataan lyhyellä tähtämellä. (3 vaihtoehtoa)

Palkkaamalla lisää avustavaa henkilökuntaa; Laskemalla hoitajamitoitusta nykyisestä; Jokin muu (kerro seuraavassa kohdassa);

Perustelu 4:

Yritetään saada hoitajat hoitotyöhön. Alan jättäneet ihmiset ovat voimavara.

5. Miten parantaisitte pieniä työeläkkeitä saavien taloudellista asemaa (3 vaihtoehtoa)

Jollain muulla tavalla (kerro tarkemmin seuraavassa kohdassa); Verotusta keventämällä; Muuttamalla taitetun indeksin puoliväli-indeksiksi;

Perustelu 5:

Alentamalla elinkustannuksia; ns. viherverojen ongelma on, että ne ovat regressiivistä verotusta ts. mitä pienemmät tulot sitä enemmän suhteessa niitä maksaa.

6. Eläkeläisten ja palkansaajien verotus eri tulotasoilla on osin erilainen. Miten tämän näette? (1 vaihtoehto)

Jokin muu ratkaisu (kerro lisää seuraavassa kohdassa)

Perustelu 6:

Suomalainen ansiotuloverotus erityisesti keskitulon osalta pitää miettiä uusiksi. Se, että alapäässä helpotetaan on johtanut keskituloisilla sietämättömään tilanteeseen.

7. Miten ratkaisisit ilman nettiyhteyksiä/verkkopankkitunnuksia olevan ikäihmisen asioinnin digimaailmassa (2 vaihtoehtoa)

Jokin muu (kerro tarkemmin seuraavassa kohdassa); Velvoittamalla pankit antamaan samantasoisia ja samanhintaisia palveluja ilman verkkopankkitunnuksia oleville kuin niille, jotka asioivat verkkopankissa;

Perustelu 7:

Periaatteessa analogiset palvelut pitäisi tarjota samantasoisena digitaalisten rinnalla.

SDP

- 1. Vanhushoivaa pitää olennaisesti parantaa tulevan vaalikauden aikana.**
- 1. Valtion budjetissa tulee seuraavan vaalikauden aikana lisätä vanhushoivan rahoitusta, tarvittaessa siirtämällä rahaa muista budjetoitikohteista.**

Samaa mieltä

Perustelu 1:

Väestön ikääntymisen myötä eläkemenot sekä terveydenhuolto- ja iäkkäiden hoivamenot kasvavat joka tapauksessa huomattavasti tulevina vuosina. Pelkästään sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeen on arvioitu kasvavan noin yhden prosenttiyksikön joka vuosi 2020-luvun aikana. Väestön palvelujen ja tuen tarpeeseen vaikuttaa oleellisesti myös se, kuinka hyvin muut hallinnonalat ja koko yhteiskunta ottavat päätöksenteossaan huomioon ikääntyvän väestön osallisuuden, hyvinvoinnin ja terveyden näkökulmat. Rahan siirtäminen muista kohteista ei ole kestävä tapa vastata ikääntymisen mukana tuomiin haasteisiin.

- 2. Vanhushoivaa tulee lähivuosina priorisoida niin, että Suomessa päästään Pohjoismaiselle tasolle – tai ainakin lähelle sitä – ENSI VAALIKAUDELLA?**

Samaa mieltä

Perustelu 2:

Arvokkaan vanhuuden on oltava jokaisen oikeus. Kenenkään ei tulisi pelätä, että oma hyvinvointi tai turvallisuus ja tarvittava hoiva jää saamatta ikääntyessä. Tämä vaatii määrätietoista panostusta hoivaan ja palveluihin. Pohjoismaat poikkeavat toisistaan palvelujen sisältöjen ja kustannusten osalta. Tulevina vuosina julkiseen talouteen kohdistuvat paineet ovat mittavia. Tavoitteen on kuitenkin oltava arvokkaan ja hyvinvoivan vanhuuden turvaaminen.

- 3. Miten ikäihmisten hoivaa tulee ensisijaisesti kehittää panostamalla (2 vaihtoehtoa)**

Kotihoitoon; Omaishoitoon;

Perustelu 3:

Ikäihmisten oikeus saada yksilöllisen tarpeen mukaisia palveluita palvelutarvearvion pohjalta on turvattava aina, asumismuodosta riippumatta. Kotiin tuotavia palveluita on monipuolistettava. Tavoitteenamme on, että ikäihmiset voivat elää kodissaan turvallisesti ja saada tarvittavat, laadukkaat palvelut kotiin. Tehostetun palveluasumisen (hoiva-asuminen) on kuitenkin oltava mahdollista oikea-aikaisesti tarvittaessa. Edistetään ikäihmisten toimintakykyä turvaavia yksilöllisiä asumisratkaisuja ja monimuotoista asumista. Samalla on kuitenkin myös tuettava omaishoitajien jaksamista tarjoamalla esimerkiksi maksuttomia tukipalveluita ja perhehoitoa vapaiden mahdollistamiseksi. Vahvistetaan omaishoitajien oikeutta saada

omaishoitosopimus. Omaishoidontuen saamisen kriteerien ja toimeenpanon tulee olla yhdenvertaiset koko maassa. Parannetaan edelleen omaishoidon ja ansiotyön yhteensovittamista.

4. Miten hoitohenkilökunnan saatavuus turvataan lyhyellä tähtämellä. (3 vaihtoehtoa)

Palkkaamalla lisää avustavaa henkilökuntaa; Muuttamalla hoivapalvelujen johtamista siten, että henkilökunta osallistuu kehittämiseen; Jokin muu (kerro seuraavassa kohdassa);

Perustelu 4:

Henkilöstömitoituksesta on pidettävä kiinni. Riittävät koulutusmäärät ja koulutuksen sisällön ja toteutuksen kehittäminen varmistavat osaltaan henkilöstön riittävyyttä. Henkilöstön riittävyyden, saatavuuden ja pysyvyyden varmistamiseksi tarvitaan myös toimia, jotka vahvistavat osaamista ja parantavat hyvän työn tekemisen edellytyksiä. Tähän kuuluu niin palkkauksen parantaminen kuin työhyvinvointi ja johtamisen kehittäminen. Henkilöstön riittävyyden ja saatavuuden turvaamiseksi tarvitaan henkilöresurssien parempaa yhteensovittamista, työnjakoa ja moniammatillista yhteistyötä. Tässä työssä lähtökohtana tulee olla asiakkaiden ja potilaiden tarpeet. Useissa sosiaali- ja terveysalan ammattiryhmissä ulkomaisen työvoiman osuus on nykyisin 3-4 % luokkaa, kun asiantuntija-arvioiden mukaan kansainvälisen rekrytoinnin tarve olisi ainakin 10 % alan kokonaistarpeesta vuoteen 2030 mennessä. Sote-alan ammattilaisten maahanmuuton onnistunut lisääminen edellyttää lisää toimia myös valtiolta.

5. Miten parantaisitte pieniä työeläkkeitä saavien taloudellista asemaa (3 vaihtoehtoa)

Jollain muulla tavalla (kerro tarkemmin seuraavassa kohdassa); Nostamalla sosiaaliturkia ; Nostamalla lääkekattoa;

Perustelu 5:

Eläkkeiden ostovoima turvataan indeksikorotuksilla. Lisäksi paljon palveluja käyttävien eläkeläisten toimeentuloa on parannettava sote-asiakasmaksuihin sekä lääke- ja matkakorvauksiin tehtävillä muutoksilla. SDP kannattaa mm. maksukattojen yhdistämistä ja jaksottamista siten, että maksurasitus ei kohdistuisi kalenterivuoden alkuun. Myös pienten eläkkeiden tason nostoa on jatkettava määrätietoisesti.

6. Eläkeläisten ja palkansaajien verotus eri tulotasoilla on osin erilainen. Miten tämän näette? (1 vaihtoehto)

Jokin muu ratkaisu (kerro lisää seuraavassa kohdassa)

Perustelu 6:

SDP kannattaa periaatetta, jossa verotus olisi saman tasoinen kaikilla tulotasoilla. Poikkeuksena pienet eläkkeet, jotka on syytä säilyttää verovapaina. SDP ei korottaisi pieni- ja keskituloisten eläkkeiden tai muiden ansiotulojen verotusta, vaikka julkisen talouden sopeutukselle ja lisätuloille on tarve lähivuosina. Jos julkista taloutta saadaan muutoin vahvistettua oikeudenmukaisella tavalla, SDP on valmis alentamaan myös pieni- ja keskituloisten eläkeläisten ansiotuloveroa.

7. Miten ratkaisisit ilman nettiyhteyksiä/verkkopankkitunnuksia olevan ikäihmisen asioinnin digimaailmassa (2 vaihtoehtoa)

Uudistamalla edunvalvontalainsäädäntöä tukihenkilöiden saamiseksi; Jokin muu (kerro tarkemmin seuraavassa kohdassa);

Perustelu 7:

Kokonaan ilman digitaalisia yhteyksiä olevien kohdalla avainasemassa on käyntiasiointimahdollisuuksien säilyttäminen ja vahvistaminen. Käyntiasiointia kehitetään tällä hallituskaudella käynnistetyssä valtion toimitilaverkon uudistuksessa. Tarkoitus on koota valtion viranomaispalveluita saman katon alla yhteispalvelupisteisiin, joissa tarjotaan joustavasti niin kasvokkain asiointia, pääsyä avustettuna asiakaskoneille kuin mahdollisuutta keskustella eri viranomaisten edustajien kanssa etäyhteyksiä käyttäen. Uudistus on kokeilussa kolmella alueella ja ensi vaalikaudella se on syytä laajentaa koko maahan. Myös yhteistyöhön kuntien ja hyvinvointialueiden viranomaisten kanssa tulee pyrkiä, niin että tulevaisuudessa kaikki viranomaispalveluita voisi saada samoista toimipisteistä. Avustetun asioinnin mahdollisuutta tuetaan myös digituen toimintamallissa, jonka kautta valtio koordinoi ja rahoittaa satojen eri ruohonjuuritason toimijoiden tarjoamaan tukea sähköisten palveluiden käyttöön. Tämä voi tarkoittaa esimerkiksi avustettua sähköisten palveluiden käyttämistä kirjaston asiakaspääteeltä. Digitukea pitää kehittää ja vahvistaa ensi vaalikaudella nyt kun toiminta on saatu käyntiin. Sähköistä asiointia on tehty riippumattomaksi pankkitunnuksista säätämällä laki sähköisestä henkilökortista, joka tulee käyttöön näillä näkymin syksyllä 2023. Tämä merkitsee sähköisen asioinnin helpottumista niille, joilla on ollut vaikea saada pankkitunnuksia.

Vasemmistoliitto

- 1. Vanhushoivaa pitää olennaisesti parantaa tulevan vaalikauden aikana. Valtion budjetissa tulee seuraavan vaalikauden aikana lisätä vanhushoivan rahoitusta, tarvittaessa siirtämällä rahaa muista budjetointikohteista.**

Samaa mieltä

Perustelu 1:

Vanhuspalveluiden kriisi on ratkaistava resursseja vahvistamalla. Suomessa on edelleen liikaa huonokuntoisia ja muistisairaita ikääntyneitä, jotka eivät saa paikkaa ympärivuorokautisesta hoidosta.

- 2. Vanhushoivaa tulee lähivuosina priorisoida niin, että Suomessa päästään Pohjoismaiselle tasolle – tai ainakin lähelle sitä – ENSI VAALIKAUDELLA?**

Samaa mieltä

Perustelu 2:

On lisättävä julkista palvelutuotantoa ja kiellettävä voitontavoittelu vanhuspalveluissa. Vanhussosiaalityöhön on panostettava nykyistä enemmän. Vanhusten ja ikääntyvien hyvän elämän edellytyksiä ja arjen turvallisuutta on edistettävä. Ikäihmisten asioita pitää hoitaa ihmiskeskeisesti.

- 3. Miten ikäihmisten hoivaa tulee ensisijaisesti kehittää panostamalla (2 vaihtoehtoa)**

Kotihoitoon; Omaishoitoon;

Kotihoidon työntekijät ovat tiukilla kun ihmisten hoidontarve kasvaa. Ympäri vuorokautisen hoidon paikkoja on lisättävä kansallisella päätöksellä, ja erilaisia yhteisöllisen asumisen paikkoja on järjestettävä lisää. Kotihoitoon on luotava oma erillinen henkilöstömitoitus. Omaishoitajia on tuettava enemmän. Työsopimuslakia tulee uudistaa niin, että omaishoitovapaa pidennetään vähintään 10 vuorokauteen vuodessa ja vapaan aiheuttamiin ansionmenetyksiin on järjestettävä riittävä korvaus. THL:n kansalliset kriteerit omaishoidon tuesta on muutettava lain tasoisiksi. Omaishoitajien palveluita tulee kehittää määrätietoisesti ja Suomeen tulee luoda laaja kansallinen poikkihallinnollinen omaishoito-ohjelma.

4. Miten hoitohenkilökunnan saatavuus turvataan lyhyellä tähtäimellä. (3 vaihtoehtoa)

Nostamalla hoitohenkilökunnan palkkoja tuntuvasti; Palkkaamalla lisää avustavaa henkilökuntaa; Muuttamalla hoivapalvelujen johtamista siten, että henkilökunta osallistuu kehittämiseen;

Perustelu 4:

Soten työvoimapulan ratkaisemiseksi pitää varmistaa riittävät koulutusmäärät sekä ennen kaikkea panostaa työolojen ja -ehtojen ja palkkauksen parantamiseen. Alan johtamista tulee kehittää ja vähentää ammattilaisten hallinnollista ja muuta ei-välitöntä työtä kehittämällä työnjakoa ja vahvistamalla tukipalveluiden resursseja.

5. Miten parantaisitte pieniä työeläkkeitä saavien taloudellista asemaa (3 vaihtoehtoa)

Takuu- ja kansaneläkkeen alarajan nostaminen; Nostamalla sosiaaliturvaa; Nostamalla lääkekattoa;

Vasemmistoliiton mielestä pienten työ- ja kansaneläkkeiden yhteensovittamista tulee uudistaa siten, että pienituloisten eläkeläisten toimeentulo paranee. Kansaneläkkeisiin on tehtävä tasokorotus, ja tämän lisäksi on lievennettävä kansaneläkkeen ja pienten työeläkkeiden leikkaantumispistettä, mikä nostaa myös pieniä työeläkkeitä.

6. Eläkeläisten ja palkansaajien verotus eri tulotasoilla on osin erilainen. Miten tämän näette? (1 vaihtoehto)

Verotus tulee saattaa samalle tasolle samalla tulotasolla

Perustelu 6:

Vasemmistoliitto haluaa uudistaa verojärjestelmää niin, että lopullisena tavoitteena on kaikkien tulojen verottaminen yhden progressiivisen asteikon mukaan. Palkkoja, eläkkeitä, pääomatuloja, palkkioita ja muita tuloja kohdeltaisiin samalla tavoin.

7. Miten ratkaisisit ilman nettiyhteyksiä/verkkopankkitunnuksia olevan ikäihmisen asioinnin digimaailmassa (2 vaihtoehtoa)

Säätämällä lain kunnan velvollisuudesta koordinoita digiasioita; Jokin muu (kerro tarkemmin seuraavassa kohdassa);

Perustelu 7:

Vasemmistoliiton mielestä digitaalista syrjäytymistä on mahdollista torjua määrätietoisilla toimilla. Digitaitoja pidetään nyky-yhteiskunnassa yhtä oleellisina asioina kuin lukutaitoa tai muuta yleissivistystä. Siksi julkisen vallan on tärkeää huolehtia kiireesti siitä, että jokaisella ikään ja taustaan katsomatta on riittävät digitaidot sekä esteetön pääsy laitteisiin. On huolehdittava, että koulutusta ja digitukea on saatavilla maksutta kaikkialla Suomessa ja ympäri vuoden.

Kansallinen Kokoomus

- 1. Vanhushoivaa pitää olennaisesti parantaa tulevan vaalikauden aikana. Valtion budjetissa tulee seuraavan vaalikauden aikana lisätä vanhushoivan rahoitusta, tarvittaessa siirtämällä rahaa muista budjetointikohteista.**

Samaa mieltä

Perustelu 1:

Haluamme turvata jokaiselle ikäihmiselle arvokkaan vanhuuden, sekä hyvän hoidon ja hoivan. Siksi laitamme ympärivuorokautisen hoidon, asumispalvelut, kotihoidon ja omaishoidon kuntoon kokonaisuutena. On varmistettava, että hoivaan pääsy tapahtuu yhdenvertaisesti kaikkialla Suomessa. Ikääntymisestä johtuen vanhuspalveluiden tarve kasvaa merkittävästi tulevina vuosina, mikä tarkoittaa joka tapauksessa sitä, että myös määrärahan tarve kasvaa. Parhaat toimintamallit on otettava käyttöön kaikkialla Suomessa, jotta palveluiden laatua ja vaikuttavuutta pystytään parantamaan.

- 2. Vanhushoivaa tulee lähivuosina priorisoida niin, että Suomessa päästään Pohjoismaiselle tasolle – tai ainakin lähelle sitä – ENSI VAALIKAUDELLA?**

Samaa mieltä

Perustelu 2:

Kokoomuksen mielestä seuraavan hallituksen tärkein tehtävä on hyvinvointiyhteiskunnan pelastaminen. Suomen talous on laitettava kuntoon, koska vahva talous on hyvinvointiyhteiskunnan perusedellytys. Kokoomus haluaa laittaa ikääntyneiden palvelut kokonaisuutena kuntoon. Työtä riittää tehtäväksi ja siihen on määrätietoisesti ryhdyttävä tulevalle vaalikaudella. Erittäin tärkeää on panostaa kasvuun, työllisyyteen ja julkisen talouden tasapainotukseen, jotta voimme turvata ihmisille tärkeät palvelut myös tulevaisuudessa, sekä vahvistaa palveluiden laatua ja saatavuutta.

- 3. Miten ikäihmisten hoivaa tulee ensisijaisesti kehittää panostamalla (2 vaihtoehtoa)**

Kotihoitoon; Omaishoitoon;

Perustelu 3:

Kokoomuksen mielestä jokaiselle ikäihmiselle on turvattava arvokas vanhuus ja hänen tarvitsemansa palvelut. Haluamme kehittää vanhuspalveluita kokonaisuutena huomioiden ympärivuorokautisen hoidon, asumispalvelut, perhehoivan, kotihoidon ja omaishoidon. Tärkeää on, että palveluilla pystytään vastaamaan ihmisten yksilölliseen palvelutarpeeseen. Olemme huolissamme siitä, että jonot ympärivuorokautiseen hoivaan ja myös kotihoitoon ovat pidentyneet. Kotihoidossa olevat ihmiset ovat yhä iäkkäämpiä, huonokuntoisempia ja usein muistisairaita. Kotihoidon henkilöstö on ylikuormittunutta, omaishoitajat ovat

kovilla ja kaipaavat kipeästi lisätukea. Väestön ikääntyessä hoivan tarve kasvaa ja omaishoidon merkitys entisestään korostuu. Arvokasta työtä tekevien omaishoitajien ja heidän omaistensa mahdollisuuksia elää omannäköistä elämää on tuettava monin tavoin. Kokoomus on esittänyt vaihtoehtobudjetissaan panostuksia, jotta omaishoitajille voidaan varmistaa aitoja mahdollisuuksia pitää vapaapäiviä palvelusetelin, kotiaivustajapalvelun ja kiertävän perhehoitajan avulla.

4. Miten hoitohenkilökunnan saatavuus turvataan lyhyellä tähtämellä. (3 vaihtoehtoa)

Muuttamalla hoivapalvelujen johtamista siten, että henkilökunta osallistuu kehittämiseen; Lisäämällä digilaitteita/-palveluita työn ja hoivan tueksi; Jokin muu (kerro seuraavassa kohdassa);

Perustelu 4:

Kokoomuksen mielestä henkilöstöpulan ratkaisemisessa tulee ottaa kaikki järkevät keinot käyttöön. Olennaista on parantaa sosiaali- ja terveysalan veto- ja pitovoimaa. Sosiaali- ja terveystalouksissa on kautta linjan varmistettava hyvä johtaminen ja selkeät toimintamallit, joihin työntekijöillä on mahdollisuus vaikuttaa. Osana johtamista on tuettava ammattilaisten jaksamista työssään nykyistä vahvemmin, jotta työurat eivät katkea ennen aikaisesti. Sote-alan ammattilaisten tulee päästä tekemään koulutusta vastaavaa työtä. Kokoomus vauhdittaisi sote- henkilöstön työnjakoa, sekä tukipalveluiden ja hoiva-avustajien käyttöä. Lähi- ja sairaanhoitajien työpanosta on tärkeä kohdentaa niihin tehtäviin, jotka vaativat heidän osaamistaan. Teknologia ei voi korvata ihmistä, mutta nykyaikana kaikessa palvelutoiminnassa olisi huomioitava teknologian ja digitalisaation kautta saavutettavat hyödyt. Teknologian avulla voidaan purkaa työn kuormittavuutta. Kun teknologian avulla voidaan hoitaa rutiininomaista työtä, jää sote-ammattilaisille enemmän aikaa asiakkaiden kohtaamiseen.

5. Miten parantaisitte pieniä työeläkkeitä saavien taloudellista asemaa (3 vaihtoehtoa)

Verotusta keventämällä; Jollain muulla tavalla (kerro tarkemmin seuraavassa kohdassa); ~~Nostamalla sosiaalitulokuitua;~~

Perustelu 5:

HUOM. Pyydämme poistamaan "Nostamalla sosiaalitulokuitua" -valinnan, sillä esitämme ainoastaan kahta keinoa, ei kolmea, mutta vastausta ei voi antaa vain kahdelle. Kokoomuksen mielestä on tärkeä huolehtia siitä, että jokaiselle ikäihmiselle turvataan riittävä toimeentulo. Huoli kaikkein pienituloisimpien eläkeläisten toimeentulosta on suuri. Huolehtimalla toimeentulon riittävydestä jokaisen vanhuksen kohdalla, luodaan turvaa vanhuuteen. Ikäihmiset kuluttavat keskimääräistä enemmän rahaa esimerkiksi terveydenhoitoon, palveluihin ja lääkkeisiin. Huomiota on suunnattava erityisesti takuueläkkeeseen, terveydenhuollon asiakasmaksuihin sekä lääkekorvausjärjestelmän muutoksiin. Kokoomuksen mielestä hyvä periaate on, että saman suuruisia työ- ja eläketuloja verotetaan samoin perustein. Siksi Kokoomus keventäisi myös eläkkeiden verotusta samassa suhteessa työn verotuksen kevennysten kanssa. Lisäksi on otettava monipuolisesti käyttöön palvelusetelit sekä henkilökohtainen budjetointi ja senioreiden superkotitalousvähennys. Lisäksi Kela-korvaukseen tehdyt leikkaukset on peruttava.

6. Eläkeläisten ja palkansaajien verotus eri tulotasoilla on osin erilainen. Miten tämän näette? (1 vaihtoehto)

Verotus tulee saattaa samalle tasolle samalla tulotasolla

Perustelu 6:

Työeläkkeiden ja palkkatulojen välillä ei ole merkittäviä eroja, kun huomioidaan myös palkansaajien lakisääteiset vakuutusmaksut. Käteen samansuuruisesta eläkkeestä ja palkasta jää suunnilleen saman verran. Pienempien eläkkeiden verotus on vastaavien palkkatulojen verotusta kevyempää. Tietyissä tilanteissa eroja edelleen on ja niihin tulee kiinnittää huomiota. Kokoomuksen mielestä on hyvä pyrkiä julkisen talouden tilanne huomioon ottaen pitkällä aikavälillä siihen, että saman suuruisiin työ- ja eläketuloihin kohdistuu saman suuruinen verokiila.

7. Miten ratkaisisit ilman nettiyhteyksiä/verkkopankkitunnuksia olevan ikäihmisen asioinnin digimaailmassa (2 vaihtoehtoa)

Jokin muu (kerro tarkemmin seuraavassa kohdassa); ~~Säätämällä lain kunnan velvollisuudesta koordinoita digiasioita;~~

Perustelu 7:

HUOM. Vastaamme ainoastaan "Jokin muu", pyydämme poistamaan muut maininnat. Tarvitaan laajasti erilaisia ratkaisuja yksilöllisiin palvelutarpeisiin vastaamiseksi. Ensinnäkin digitaalisten palveluiden lisääntyminen on isossa kuvassa hyvä nähdä mahdollisuutena kohdentaa digitaalisen asioinnin palveluita heille, joille ne sopivat ja siten vapauttaa ammattilaisten ja asiakaspalvelijoiden aikaa kasvokkain tapahtuvia palveluita tarvitseville. On tärkeää varmistaa, että kunnissa tarjotaan matalalla kynnyksellä opastusta erilaisiin palveluihin ja myös tietotekniikan käyttämiseen. Järjestelmien on oltava esteettömiä, helppokäyttöisiä ja saavutettavia. Digitaalisten laitteiden ja palveluiden lisääntyessä on myös huolehdittava niiden käyttäjäryhmien palveluista, joille digiasiointi ei ole mahdollista. Asiointi kasvokkain tai puhelimitse on aina mahdollistettava.

Kristillidemokraattinen puolue

- 1. Vanhushoivaa pitää olennaisesti parantaa tulevan vaalikauden aikana. Valtion budjetissa tulee seuraavan vaalikauden aikana lisätä vanhushoivan rahoitusta, tarvittaessa siirtämällä rahaa muista budjetointikohteista.**

Samaa mieltä

Perustelu 1:

Oikeus hyvään vanhuuteen on turvattava jokaiselle ikäihmiselle koko Suomessa. Vanhusten hoidon riittävä hoitajamäärä ja hyvä hoidon laatu on kyettävä takaamaan. Kristillidemokraateille on tärkeää, että jokaisen hoidettavan vanhuksen kohdalla toteutuu neljän takuun malli: ulkoilutakuu, ruokailutakuu, hygieniatakuu ja yhteisötakuu. Lähipalvelut ovat erityisen tärkeitä ikäihmisille. Heille on myös arvokasta, jos asuminen ja hoiva toteutuu lähellä omaisia

- 2. Vanhushoivaa tulee lähivuosina priorisoida niin, että Suomessa päästään Pohjoismaiselle tasolle – tai ainakin lähelle sitä – ENSI VAALIKAUDELLA?**

Samaa mieltä

Perustelu 2:

Jotta voidaan turvata riittävä henkilöstömäärä vanhustenhoitoon sekä ylipäättänsä laadukas hoito, vaatii se merkittäviä resurssilisäyksiä. Vanhustenhoitoon vaikuttavat myös ylipäättänsä soteen laitettava rahoitus, sillä riittävän aikainen hoitoon pääsy ja hyvät ennaltaehkäisevät palvelut edistävät ikäihmisten terveyttä. Pohjoismaisen tason saavutettavuutta on hyvä tarkastella suoraan vanhustenhoitoon laitettavien resurssilisäysten sekä yleisesti sosiaali- ja terveydenhuoltoon laitettavien resurssilisäysten kautta.

3. Miten ikäihmisten hoivaa tulee ensisijaisesti kehittää panostamalla (2 vaihtoehtoa)

Kotihoitoon; Omaishoitoon;

Perustelu 3:

Kotihoito ja omaishoito ovat usein hoidettavan kannalta parhaita vaihtoehtoja. Omaishoito on jäänyt liian vähälle huomiolle. Omaishoito on taloudellisin ja usein inhimillisin ja paras hoitomuoto, mutta sen alhainen palkkio ei vastaa työn vaativuutta. Olemme esittäneet omaishoidontuen verovapautta ja korotusta. Jatkossa tarvitaan enemmän palveluita kotiin, mutta myös laitoshoidon tarve lisääntyy. Tällä hetkellä meillä on kotona ikäihmisiä, jotka kuntosaa vuoksi tarvitsisivat ympärivuotista laitoshoidoa. Panostaminen kotihoitoon ja omaishoitoon ei näin ollen sulje missään nimessä pois panostuksia laitoshoidosta, mutta tietysti on aina hyvä, mikäli kotona saatava hoito omaishoidon tai kotihoidon kautta takaisi ikäihmiselle hyvän hoivan. Ikäihmisten hoivan puute ilmenee tällä hetkellä esim. päivystyksissä.

4. Miten hoitohenkilökunnan saatavuus turvataan lyhyellä tähtämellä. (3 vaihtoehtoa)

Nostamalla hoitohenkilökunnan palkkoja tuntuvasti; Palkkaamalla lisää avustavaa henkilökuntaa; Lisäämällä työn joustavuutta organisaatioiden sisällä;

Perustelu 4:

Vanhuspalvelut kärsivät koko sote-alan tavoin hoitajapulasta niin kotihoidossa kuin laitoksissa. Työtä tehdään liian vähäisellä henkilöstöllä. Uupumus ajaa alalta pois. Tarvitaan selkeitä toimia työolosuhteiden parantamiseen, hoitajien työssä jaksamiseen ja alan mielekkyyteen, jotta alalle halutaan jatkossakin töihin. Ilman merkittäviä rahallisia panostuksia ongelmia ei pystytä ratkaisemaan. Kristillisdemokraatit esitti jo aiemmin vaihtoehtobudjetissa 500 miljoonan euron panosta hoitajakriisin lievittämiseen ja houkuttelevaa veroporkkanaa eläkkeellä olevien ammattilaisten houkuttelemiseksi työhön. Samalla koulutusta, hoitajia, hoiva-avustajia ja tukityöntekijöitä on lisättävä.

5. Miten parantaisitte pieniä työeläkkeitä saavien taloudellista asemaa (3 vaihtoehtoa)

Takuu- ja kansaneläkkeen alarajan nostaminen; Verotusta keventämällä; Nostamalla lääkekattoa;

Perustelu 5:

Eläkkeiden verotuksen osalta on tärkeä huolehtia ostovoiman säilymisestä. Eläkkeiden verotus ei saisi olla kireämpää kuin vastaavan työtulon verotus. Nykyiset erilliset maksukatot lääkkeille, asiakasmaksuille ja matkoille ovat paljon sairastaville kuormittavia ja byrokraattisia, ja ne tulisi yhdistää yhtenäiseksi maksukatoksi ja jaksottaa nykyistä useampaan erään vuodessa. Eläkeläisten työntekoa voidaan joustavasti

helpottaa keventämällä työn verotusta. Vastaavasti korotetaan eläketulovähennystä ja työssäkäyvien eläkeläisten työtulovähennystä. Tarvitaan uusia kannustimia ikääntyneille työssäkäyville. Nykyinen työeläkeindeksi on erityisesti tällä hetkellä hintojen noustessa eläkeläisten ostovoiman kannalta hyvä. Toki käytössä olevassa työeläkeindeksissä on ongelmansa.

6. Eläkeläisten ja palkansaajien verotus eri tulotasoilla on osin erilainen. Miten tämän näette? (1 vaihtoehto)

Verotus tulee saattaa samalle tasolle samalla tulotasolla

Perustelu 6:

Lyhyt perustelu: Eläkkeiden verotuksen osalta on tärkeä huolehtia ostovoiman säilymisestä. Eläkkeiden verotus ei saisi olla kireämpää kuin vastaavan työtulon verotus. Monet eläkeläiset olisivat myös halukkaita jonkin asteiseen työntekoon, mutta kannusteet ovat heikot. Eläkeläisten työntekoa voidaan joustavasti helpottaa keventämällä työn verotusta. Vastaavasti ehdotamme, että korotetaan eläketulovähennystä ja työssäkäyvien eläkeläisten työtulovähennystä.

7. Miten ratkaisisit ilman nettiyhteyksiä/verkkopankkitunnuksia olevan ikäihmisen asioinnin digimaailmassa (2 vaihtoehtoa)

Säätämällä lain kunnan velvollisuudesta koordinoita digiasioita; Perustamalla valtakunnallisen puhelinpalvelun niille, joilla ei ole nettiyhteyksiä;

Perustelu 7:

Vaikka digitalisaatio tarjoaa monia mahdollisuuksia palvelujen kehittämiseen, eivät digitaidot ja -välineet saa olla palveluihin pääsyn edellytys. Kansalaisen on pystyttävä asioimaan myös perinteisesti puhelimella, paperilla tai paikan päällä. Palveluiden saatavuus ja saavutettavuus on turvattava myös digittömille. Vaihtoehtoisten asiointikanavien kehittäminen on myös osa huoltovarmuutta ja varautumista poikkeusoloihin. Vaaliohjelmassamme esitämme, että siirretään vastuu digiopastuksen koordinaatiosta kunnille. Luodaan vaihtoehtoinen ei-digitaalinen asiointi-kanava, joka liitetään osaksi valtakunnallista kriisitilanteihin varautumista. Digipalvelujen tulee olla saavutettavia ja ymmärrettäviä myös niille, joille digipalveluiden käyttö on vaikeaa. Digisyrjäytyneisyyttä voidaan torjua muun muassa tarjoamalla matalan kynnyksen IT-koulutus-, neuvonta- ja tukipalveluja. Digitaaliset palvelut, kuten pankkipalvelut ja julkishallinnon palvelusivustot, on tarjottava selkeinä ja helppolukuisina. Olisi myös kohtuullista, että pankit tarjoaisivat samanhintaista palvelua ilman verkkopankkitunnuksia oleville.

Liike Nyt

- 1. Vanhushoivaa pitää olennaisesti parantaa tulevan vaalikauden aikana. Valtion budjetissa tulee seuraavan vaalikauden aikana lisätä vanhushoivan rahoitusta, tarvittaessa siirtämällä rahaa muista budjetointikohteista.**

Samaa mieltä

Perustelu 1: Omaishoidon tukea pitää nostaa ja palveluasumiseen lisätä paikkoja ja parempaa laatua. Kotihoitoon lisää resursseja.

2. Vanhushoivaa tulee lähivuosina priorisoida niin, että Suomessa päästään Pohjoismaiselle tasolle – tai ainakin lähelle sitä – ENSI VAALIKAUDELLA?

Samaa mieltä

Ei perustelua.

3. Miten ikäihmisten hoivaa tulee ensisijaisesti kehittää panostamalla (2 vaihtoehtoa)

Tehostettuun palveluasumiseen; Omaishoitoon

Perustelu 3:

Ensisijaisesti kehittää panostamalla tehostettuun palveluasumiseen ja omaishoitoon.

4. Miten hoitohenkilökunnan saatavuus turvataan lyhyellä tähtäimellä. (3 vaihtoehtoa)

Laskemalla hoitajamitoitusta nykyisestä; Palkkaamalla lisää avustavaa henkilökuntaa; Muuttamalla hoivapalvelujen johtamista siten, että henkilökunta osallistuu kehittämiseen

Ei perusteluja

5. Miten parantaisitte pieniä työeläkkeitä saavien taloudellista asemaa (3 vaihtoehtoa)

Takuu- ja kansaneläkkeen alarajan nostaminen; Nostamalla lääkekattoa

Ei perusteluja

6. Eläkeläisten ja palkansaajien verotus eri tulotasoilla on osin erilainen. Miten tämän näette? (1 vaihtoehto)

Verotus tulee saattaa samalle tasolle samalla tulotasolla

Ei perusteluja

7. Miten ratkaisisit ilman nettiyhteyksiä/verkkopankkitunnuksia olevan ikäihmisen asiointin digimaailmassa (2 vaihtoehtoa)

Säätämällä lain kunnan velvollisuudesta koordinoida digiasioita; Uudistamalla edunvalvontalainsäädäntöä tukihenkilöiden saamiseksi

Ei perusteluja